Najważniejsze z pięciu lekcji

Lekcja 1

Lekcja 2

Lekcja 3

Lekcja 4

Lekcja 5

Jak przeprowadzić cykl – wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj dla każdego ucznia karty pracy 1–5 i powtórkę; sprawdzian w grupach A i B wydrukuj osobno.
- Sprawdź, czy w sali wisi godło (wymaga tego ustawa, art. 3 ust. 1 pkt 3) i czy masz dostęp do flagi albo zdjęcia flagi na budynku szkoły.
- Przygotuj nagranie hymnu (instrumentalne albo chóralne) i mapę Europy z około 1900 roku (atlas historyczny, mapa szkolna).
- Przygotuj karty zielone i czerwone (po jednej na ucznia), arkusz papieru na klasowy kodeks i karteczki do wyboru ról.
- Teksty hymnu i *Roty* są w kartach pracy – uczniowie nie muszą ich znać wcześniej. Tekst hymnu ma brzmienie z ustawy (załącznik nr 4, Dz.U. 2025 poz. 299), tekst *Roty* pochodzi z wolnelektury.pl.
- Na lekcję 5 przygotuj zegarek lub stoper, ołówki do zaznaczania pauz oraz zaproszenia napisane na lekcji 4 i czysty papier do przepisania ich na czysto.

Ocenianie

- Lekcje 4 i 5 to przygotowanie klasowych obchodów – doświadczenie edukacyjne z historii IV–VI („angażuje się w organizację obchodów… w wybrany przez siebie sposób"). Oceniaj udział uczniów opisowo: czy wykonał swoją rolę, jak współpracował, co mu się udało.
- Karty pracy służą do ćwiczenia i informacji zwrotnej. Stopień możesz wystawić najwyżej za zaproszenie z lekcji 4 (zadanie 5, z kryteriami) – po poprawie, jeśli uczeń z niej skorzysta.
- Sprawdzian A/B ma 21 pkt i trwa 30 minut. Zadania zamknięte oceniaj według klucza, a zaproszenie i wyjaśnienie z *Roty* – według kryteriów w kluczu.
- Nie oceniaj śpiewania hymnu ani tego, czy uczeń zna go na pamięć – oceniamy wiedzę i umiejętności z polskiego, a postawy szacunku uczymy rozmową.

PIERWSZA ŁAWKA

LEKCJA 1 Z 5 · ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W KLASIE 4: SYMBOLE, MAZUREK DĄBROWSKIEGO, ROTA I KLASOWE OBCHODY

Biały orzeł, biel i czerwień, najważniejsza pieśń – co nas łączy?

Pytanie lekcji: Co łączy ludzi, którzy mieszkają w jednym kraju, i jak to okazujemy? Lekcja 1 z 5. Uczniowie nie muszą nic przygotować. Na tej lekcji uczą się, jak zachować się podczas hymnu na uroczystości.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 4
Cykl	Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, *Mazurek Dąbrowskiego*, *Rota* i klasowe obchody – lekcja 1 z 5
Temat lekcji	**Biały orzeł, biel i czerwień, najważniejsza pieśń – co nas łączy?**
Czas	45 minut
Metody	rozmowa kierowana przy godle wiszącym w klasie, ćwiczenie „Zielona – czerwona” (karty sygnalizacyjne), praca z kartą pracy, klasowy kodeks (najpierw pary, potem czwórki, na końcu cała klasa), krótka odpowiedź na kartce (trzy symbole, dwie zasady, jedno pytanie)
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca w grupach czteroosobowych, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	godło wiszące w sali (zgodnie z ustawą jest w każdej sali lekcyjnej), flaga państwowa albo zdjęcie flagi na budynku szkoły, karty zielona i czerwona dla każdego ucznia, duży arkusz papieru na kodeks, karta pracy 1, karteczki na krótką odpowiedź

Cel ogólny

Poznanie symboli Rzeczypospolitej Polskiej i zasad zachowania wobec nich podczas uroczystości.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń nazywa trzy symbole Rzeczypospolitej Polskiej: godło, barwy i hymn państwowy.
- Uczeń opisuje własnymi słowami wygląd godła i flagi Polski.
- Uczeń rozpoznaje w opisanych sytuacjach zachowania zgodne i niezgodne z zasadami szacunku wobec symboli.
- Uczeń formułuje zasadę do klasowego kodeksu i uzasadnia ją jednym zdaniem.

Cele w języku ucznia

- Nazwę **trzy** symbole Polski.
- Opiszę godło i flagę Polski.
- Powiem, jak się zachować, gdy słychać hymn albo gdy wciąga się flagę.
- Wyjaśnię, dlaczego szanujemy symbole naszego kraju.

Wymagania z podstawy programowej

- **Historia IV–VI 3.1** – identyfikuje symbole państwowe: barwy, godło, hymn państwowy oraz wyjaśnia ich znaczenie dla wspólnoty narodowej i państwowej
- **Historia IV–VI 3.2** – wyjaśnia znaczenie świąt państwowych dla budowania wspólnoty i podaje przykłady świąt
- **Polski IV–VI 5.2** – omawia różne aspekty doświadczenia wspólnotowego, w tym dotyczące ich wartości w odniesieniu do różnych wspólnot, takich jak rodzina, społeczność szkolna, lokalna, narodowa – moduł filozoficzny
- **Polski IV–VI 1.6** – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie – moduł filozoficzny
- **Polski IV–VI 1.1** – tworzy wypowiedź w mowie i piśmie w sposób pozwalający wyrazić myśl zgodnie z własną intencją

Źródło: podstawa programowa 2026 (Dz.U. 2026 poz. 378) – obowiązuje w klasie 4 od roku szkolnego 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię nazwać godło, barwy i hymn państwowy.
- Potrafię opisać godło: biały orzeł w złotej koronie na czerwonym tle.
- Wiem, który pas flagi jest u góry.
- Potrafię podać **dwie** zasady zachowania podczas hymnu.
- Potrafię jednym zdaniem wyjaśnić, dlaczego szanujemy symbole.

PIERWSZA ŁAWKA

Co mówi prawo – ściąga dla nauczyciela

Ustawa z 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 299):

- **art. 1** – symbolami RP są orzeł biały, biało-czerwone barwy i „Mazurek Dąbrowskiego”; otaczanie ich czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela;
- **art. 2** – godło to wizerunek orła białego ze złotą koroną na głowie zwróconej w prawo, z rozwiniętymi skrzydłami, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu tarczy;
- **art. 4** – barwy: biały i czerwony w dwóch poziomych pasach tej samej szerokości, biały u góry; w układzie pionowym biały jest po lewej stronie (patrząc z przodu);
- **art. 6a** – 2 maja to Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej;
- **art. 14 ust. 1** – podczas hymnu obowiązuje powaga i spokój; obecni stoją w postawie wyrażającej szacunek, mężczyźni w ubraniach cywilnych zdejmują nakrycia głowy.

Ustawa **nie** nakazuje śpiewania – nakazuje postawę szacunku. To ważne dla uczniów, którzy nie śpiewają (z powodów osobistych albo światopoglądowych).

SYTUACJE DO ĆWICZENIA „ZIELONA – CZERWONA”

1. Na apelu Ola stoi prosto i patrzy na flagę, gdy słychać hymn. *(zielona)*
2. Kuba w czasie hymnu kończy jeść kanapkę. *(czerwona)*
3. Pan w czapce zdejmuje ją, gdy zaczyna się hymn. *(zielona)*
4. Zosia podczas hymnu nagrywa telefonem koleżankę i chichocze. *(czerwona)*
5. Na stadionie kibic gwiżdże, gdy grają hymn drużyny przeciwnej. *(czerwona – szanujemy też symbole innych państw)*
6. Marek nie zna jeszcze słów, więc stoi spokojnie i słucha. *(zielona)*
7. Po apelu ktoś zostawia chorągiewkę na podłodze, po której wszyscy chodzą. *(czerwona)*
8. Hymn leci w telewizji przed meczem. Tomek wstaje z kanapy. *(do rozmowy: ustawa dotyczy wykonań publicznych; przed telewizorem nikt tego nie wymaga, ale można tak okazać szacunek)*

PIERWSZA ŁAWKA

Pytania do rozmowy przy godle

- Co widzisz na godle? Jakie kolory? Gdzie patrzy orzeł? *(głowa zwrócona w prawo – w prawo od orła)*
- Gdzie poza klasą spotykasz orła białego? *(np. na budynku urzędu, na monetach, na koszulkach reprezentacji – stylizowany)*
- Dlaczego w każdej klasie wisi godło? *(przypomina, że szkoła należy do państwa i do wspólnoty wszystkich obywateli)*
- Kiedy widzisz flagi na ulicach? *(2 maja, 3 maja, 11 listopada, podczas ważnych meczów)*

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–6 min	Wprowadzenie: co wisi nad tablicą?	• Prosi uczniów, by bez mówienia spojrzeli na godło nad tablicą i przez 20 sekund zapamiętali jak najwięcej szczegółów. • Prosi, by odwrócili się tyłem do godła i w parach wymienili wszystkie zapamiętane szczegóły. • Zapisuje na tablicy temat i pytanie lekcji. Podaje cele w języku ucznia i kryteria sukcesu.	• Oglądają godło w ciszy. • W parach wyliczają szczegóły: orzeł, kolor biały, korona, czerwone tło, skrzydła, złote szpony. • Zapisują temat lekcji.
6–15 min	Godło – opisujemy dokładnie	• Losuje trzy pary, które podają po jednym szczegółu. Zadaje pytania z dodatku „Pytania do rozmowy przy godle”. • Czyta uczniom w uproszczeniu art. 2 ustawy (dodatek) i pyta: „Czego nie zauważyliście?” (zwykle: złote szpony i dziób, głowa w prawo). • Poleca wykonać zadanie 1 z karty pracy.	• Podają szczegóły, porównują je z opisem z ustawy. • Pokazują ręką, w którą stronę patrzy orzeł. • Uzupełniają zadanie 1 i sprawdzają je w parze.
15–22 min	Barwy i flaga	• Pokazuje flagę (albo zdjęcie flagi z budynku szkoły) i pyta: „Który kolor jest u góry? Dlaczego to ważne?”. • Mówi, że kolejność barw zapisano w ustawie i że 2 maja obchodzimy Dzień Flagi. • Poleca wykonać zadanie 2. Pyta, gdzie uczniowie widzieli flagę wywieszoną odwrotnie (np. na zdjęciu w internecie).	• Odpowiadają: biały u góry, czerwony na dole. • Wykonują zadanie 2 i uzasadniają wybór jednym zdaniem. • Podają przykłady miejsc i dni, kiedy widzą flagi.
22–32 min	Hymn państwowy – ćwiczenie „Zielona – czerwona”	• Wyjaśnia: hymn państwowy to najważniejsza pieśń państwa; w Polsce to *Mazurek Dąbrowskiego*.	• Podnoszą zieloną albo czerwoną kartę. • Losowane osoby uzasadniają swój wybór jednym zdaniem, np. „Czerwona, bo podczas hymnu się

		• Czyta po kolei sytuacje 1–6 z dodatku. Po każdej czeka 5 sekund, potem prosi o podniesienie karty. Sytuacje 7–8 – tylko jeśli zostanie czas (nie są wymagane w tej fazie). • Przy sytuacji 5 prowadzi krótką rozmowę: „Czy szanujemy też hymny innych państw?”. Jeśli zostanie czas, po sytuacji 8 pyta: „Czy przed telewizorem też trzeba wstać?”. • Poleca wykonać zadanie 3.	nie je – to tak, jakby hymn nas nie obchodził”. • Przy sytuacji 5 mówią, jak czuliby się, gdyby ktoś gwizdał podczas polskiego hymnu. • Wykonują zadanie 3 samodzielnie.
32–41 min	Klasowy kodeks „Gdy słychać hymn”	• Prosi, by w parach zapisać **dwie** zasady zachowania podczas hymnu (zadanie 5). • Łączy pary w czwórki: czwórka wybiera **trzy** najważniejsze zasady i zapisuje je na pasku papieru. • Zbiera paski, odczytuje, usuwa powtórzenia, zapisuje kodeks na arkuszu. Pyta: „Po co nam te zasady?”.	• Zapisują zasady w parach, np. „Stoimy prosto”, „Telefon chowamy do plecaka”, „Nie rozmawiamy, nawet szeptem”. • W czwórkach wybierają najważniejsze zasady i uzasadniają wybór. • Podpisują kodeks, który zawiśnie w klasie do dnia obchodów. • Wykonują zadanie 4 i 6.
41–45 min	Podsumowanie i ewaluacja	• Wraca do pytania lekcji: „Co nas łączy?”. • Prosi o krótką odpowiedź na kartce: **trzy** symbole, **dwie** zasady zachowania, **jedno** pytanie.	• Odpowiadają na pytanie lekcji jednym zdaniem. • Piszą odpowiedź na kartce i oddają ją przy drzwiach.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie mylą kolejność barw albo opisują flagę „od dołu”. Reakcja: zapamiętujemy zdanie „Biały orzeł – biały pas na górze”.
- „W prawo” mylone jest ze stroną widza: orzeł patrzy w swoją prawą stronę, czyli w lewo od patrzącego. Pokaż to, stając tyłem do klasy.
- Uczniowie uważają, że kto nie śpiewa, nie szanuje hymnu. Wyjaśnij, że prawo wymaga postawy szacunku, a nie śpiewu.
- Słowo „hymn” jest nowe dla części klasy (nie ma go na liście pojęć klasy 4). Za każdym razem dodawaj: „najważniejsza pieśń państwa”.

PIERWSZA ŁAWKA

17 pkt
RAZEM

Karta pracy do lekcji 1

Biały orzeł, biel i czerwień, najważniejsza pieśń – co nas łączy?

Imię i nazwisko _____ Data _____ Wynik: ..... / 17 pkt

Pamiętaj: Biały pas flagi jest u góry. Podczas hymnu stoimy prosto i w ciszy.

1 **Uzupełnij opis godła Polski. Wybierz wyrazy z ramki. Dwa wyrazy nie pasują.** ___ / 4 pkt

skrzydła srebrną biały czerwonym niebieskim złotą

1. Godło Polski to _____ orzeł.
2. Orzeł ma na głowie _____ koronę.
3. Orzeł jest na _____ tle.
4. Orzeł ma rozwinięte _____ .

2 **Wybierz zdanie, które poprawnie opisuje flagę Polski.** ___ / 1 pkt

A. Dwa poziome pasy: biały u góry, czerwony na dole.
B. Dwa poziome pasy: czerwony u góry, biały na dole.
C. Trzy poziome pasy: biały, czerwony i znowu biały.
D. Dwa pionowe pasy: czerwony po lewej, biały po prawej.

3 **Przeczytaj zdania o hymnie państwowym, czyli najważniejszej pieśni Polski. Oceń ich prawdziwość. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Podczas hymnu państwowego stoimy spokojnie.	P	F
2. W czasie hymnu można cicho rozmawiać z kolegą.	P	F
3. Mężczyźni i chłopcy w czapkach zdejmują je podczas hymnu.	P	F
4. Hymn państwowy śpiewa się tylko na meczach piłki nożnej.	P	F

4 **Połącz nazwę z jej opisem. Wpisz litery w kratki.** ___ / 4 pkt

1. godło
2. barwy
3. hymn państwowy
4. 11 listopada

a) *Mazurek Dąbrowskiego*
b) Narodowe Święto Niepodległości
c) biały orzeł w złotej koronie
d) biel i czerwień

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

LEKCJA 2 Z 5 · ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W KLASIE 4: SYMBOLE, MAZUREK DĄBROWSKIEGO, ROTA I KLASOWE OBCHODY

Jeszcze Polska nie zginęła… – skąd się wzięła nasza najważniejsza pieśń?

Pytanie lekcji: Jak to możliwe, że pieśń napisana daleko od Polski stała się najważniejszą pieśnią naszego państwa? Lekcja 2 z 5. Uczniowie nie muszą znać tekstu na pamięć – pracują na tekście z karty. Przed nagraniem przypomnij kodeks „Gdy słychać hymn” z arkusza.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 4
Cykl	Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, *Mazurek Dąbrowskiego*, *Rota* i klasowe obchody – lekcja 2 z 5
Temat lekcji	**Jeszcze Polska nie zginęła… – skąd się wzięła nasza najważniejsza pieśń?**
Czas	45 minut
Metody	słuchanie nagrania w postawie stojącej, tekst informacyjny czytany przez nauczyciela z osią czasu, praca ze słowniczkiem w parach, tabela osób i miejsc, interpretacja głosowa zwrotki w grupach
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca w grupach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	nagranie hymnu (instrumentalne albo chóralne), tekst hymnu na karcie pracy (brzmienie z ustawy), tekst informacyjny „Pieśń, która wyruszyła z Włoch” (dodatek), słowniczek (dodatek – do rzutnika albo na tablicę), mapa Europy (Włochy, Polska, Wisła, Warta), karta pracy 2, kodeks z lekcji 1

Cel ogólny

Poznanie historii powstania *Mazurka Dąbrowskiego* i zrozumienie jego słów.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń podaje autora słów i rok powstania *Mazurka Dąbrowskiego*.
- Uczeń wyjaśnia znaczenie dawnych wyrazów z pieśni, korzystając ze słowniczka.
- Uczeń wskazuje w tekście osoby i miejsca oraz określa, kim jest podmiot mówiący pieśni.
- Uczeń uzasadnia, dlaczego pieśń dodawała legionistom otuchy, odwołując się do jej słów.

Cele w języku ucznia

- Dowiem się, kto i kiedy napisał *Mazurka Dąbrowskiego*.
- Zrozumiem trudne słowa z pieśni.
- Odszukam w pieśni osoby i miejsca.
- Wyjaśnię, dlaczego ta pieśń dawała ludziom nadzieję.

Wymagania z podstawy programowej

- **Polski IV–VI 7.6.c** – czyta krótsze teksty literackie, w tym: […] utwory o charakterze patriotycznym, w tym Mazurek Dąbrowskiego Józefa Wybickiego i Rotę Marii Konopnickiej
- **Polski IV–VI 3.5** – wyjaśnia znaczenie wyrazów w kontekście, korzystając ze słowników i innych źródeł informacji
- **Polski IV–VI 2.8** – wykorzystuje pojęcia: […] podmiot mówiący, epitet, porównanie, wyliczenie, powtórzenie, metafora lub przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy
- **Polski IV–VI 2.7** – interpretuje głosowo wybrane teksty
- **Historia IV–VI 3.1** – identyfikuje symbole państwowe: barwy, godło, hymn państwowy oraz wyjaśnia ich znaczenie dla wspólnoty narodowej i państwowej
- **Historia IV–VI 4.3** – porządkuje chronologicznie wydarzenia z wykorzystaniem osi czasu

Źródło: podstawa programowa 2026 (Dz.U. 2026 poz. 378) – obowiązuje w klasie 4 od roku szkolnego 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię podać autora słów *Mazurka Dąbrowskiego* i rok, w którym pieśń powstała.
- Potrafię wyjaśnić **cztery** dawne słowa z pieśni.
- Potrafię wskazać w pieśni **trzy** osoby i **trzy** miejsca.
- Potrafię powiedzieć, kim jest podmiot mówiący pieśni.
- Potrafię jednym zdaniem wyjaśnić, co znaczą słowa „Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy”.

Tekst informacyjny do przeczytania klasie

Pieśń, która wyruszyła z Włoch (napisany do tego cyklu; czytanie klasie trwa ok. 3 minut)

Ponad dwieście lat temu Polski nie było na mapie Europy. W 1795 roku trzy sąsiednie państwa – Rosja, Prusy i Austria – podzieliły jej ziemie między siebie. Wielu Polaków nie chciało się z tym pogodzić.

Część z nich wyjechała do Włoch. Tam generał Jan Henryk Dąbrowski utworzył w 1797 roku polskie oddziały wojska – Legiony Polskie. Legioniści walczyli u boku francuskiego wodza Napoleona Bonapartego. Wierzyli, że Napoleon pomoże im wrócić do wolnej ojczyzny.

W lipcu 1797 roku w mieście Reggio we Włoszech był razem z legionistami Józef Wybicki, poeta i polityk. Napisał dla żołnierzy pieśń. Nazwał ją *Pieśnią Legionów Polskich we Włoszech*. Ludzie szybko zaczęli mówić na nią inaczej – od nazwiska generała: *Mazurek Dąbrowskiego*. Melodia przypomina ludowy taniec, mazurka. Nie wiemy, kto ją ułożył.

Pieśń dodawała otuchy. Mówiła: dopóki żyją Polacy, Polska nie zginęła. Przez kolejne lata śpiewano ją w ważnych chwilach.

W 1927 roku, kilka lat po odzyskaniu niepodległości, *Mazurek Dąbrowskiego* został oficjalnie hymnem państwowym, czyli najważniejszą pieśnią Polski. Dziś jego słowa i nuty są zapisane w ustawie – w prawie uchwalonym przez Sejm.

SŁOWNICZEK DO PIEŚNI (NA TABLICĘ ALBO RZUTNIK)

Słowo z pieśni	Co znaczy
przemoc	siła użyta wbrew czyjejś woli
szablą odbierzemy	odzyskamy, walcząc (szabla – dawna broń)
za twoim przewodem	pod twoim dowództwem, idąc za tobą
złączym się z narodem	połączymy się z rodakami w kraju
Bonaparte	Napoleon Bonaparte – francuski wódz, u którego boku walczyli legioniści
Czarniecki	Stefan Czarniecki – polski dowódca z XVII wieku, walczył ze Szwedami
jeno	tylko
pono	podobno
tarabany	dawne wojskowe bębny

Warto wiedzieć – dla nauczyciela

- Tekst na karcie pracy to brzmienie hymnu z załącznika nr 4 do ustawy (Dz.U. 2025 poz. 299). Pierwotny tekst Wybickiego był dłuższy i nieco inny – np. w rękopisie pierwsza linijka brzmi „Jeszcze Polska nie umarła". Na Wolnych Lekturach są obie wersje: *Pieśń Legionów Polskich we Włoszech* i *Mazurek Dąbrowskiego*.
- Najczęstszy błąd w śpiewie: „**póki** my żyjemy" zamiast „**kiedy** my żyjemy". Warto go od razu poprawić.
- Podmiot mówiący to „my" – legioniści daleko od kraju. Zwrot „Marsz, marsz Dąbrowski" to wezwanie do generała.
- Muzeum Hymnu Narodowego działa w Będominie, w dworku, w którym urodził się Wybicki (oddział Muzeum Narodowego w Gdańsku).

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wprowadzenie: słuchamy stojąc	• Przypomina kodeks z lekcji 1. Mówi: „Za chwilę usłyszymy hymn. Pokażmy, że znamy zasady". • Odtwarza pierwszą zwrotkę i część powtarzaną (ok. 1 minuty). • Pyta: „Jakie słowa zapamiętaliście?". Zapisuje je na tablicy. Podaje temat, cele i kryteria sukcesu.	• Słuchają nagrania w postawie stojącej, zgodnie z kodeksem. • Podają zapamiętane słowa (zwykle: Polska, Dąbrowski, marsz, żyjemy). • Zapisują temat.
5–14 min	Skąd się wzięła pieśń? Tekst i oś czasu	• Czyta tekst informacyjny z dodatku. Przed czytaniem prosi: „Słuchajcie, kto, gdzie i kiedy". • Pokazuje na mapie Włochy i Polskę. Pyta: „Dlaczego Polacy walczyli tak daleko od domu?". • Poleca wykonać zadanie 4 z karty (oś czasu).	• Słuchają i notują w zeszycie: kto (Wybicki), gdzie (Włochy), kiedy (1797). • Odpowiadają: liczyli, że Napoleon pomoże im odzyskać wolną Polskę. • Uzupełniają oś czasu i sprawdzają ją z sąsiadem.
14–24 min	Trudne wyrazy – praca ze słowniczkiem	• Wyświetla albo zapisuje słowniczek. Czyta głośno tekst hymnu z karty, wolno, z pauzami. • Prosi pary, by podkreśliły w tekście wszystkie słowa ze słowniczka i wykonały zadanie 2. • Pyta o 2–3 wyrazy: „Jak powiedzielibyśmy to dziś?" (np. „złączym się" → „połączymy się").	• Śledzą tekst wzrokiem podczas czytania i stawiają ołówkiem kropkę przy słowach, których nie rozumieją. • W parach podkreślają dawne słowa i dopasowują znaczenia. • Przekładają **dwie** linijki na dzisiejszy język.
24–34 min	Kto mówi i o kim? Osoby i miejsca	• Pyta: „Kto mówi w tej pieśni? Po czym to poznać?". Naprowadza na słowo „my". Wprowadza pojęcie **podmiot mówiący**:	• Wskazują „my żyjemy", „odbierzemy", „złączym się" – mówią legioniści, którzy chcą

Sprawdzian – grupa A

21 pkt
RAZEM

Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, Mazurek Dąbrowskiego, Rota i klasowe obchody · czas: 30 minut

Imię i nazwisko _____ Data _____ Wynik: ..... / 21 pkt

Przeczytaj uważnie każde polecenie. Odpowiedzi zapisz w miejscach pod zadaniami. Masz **30** minut.

1 **Wybierz opis godła Polski.** ___ / 1 pkt

A. Czerwony orzeł w złotej koronie na białym tle.

B. Biały orzeł w złotej koronie na czerwonym tle.

C. Biały orzeł bez korony na niebieskim tle.

D. Złoty orzeł w białej koronie na czerwonym tle.

2 **Oceń prawdziwość zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Na fladze Polski biały pas jest u góry.	P	F
2. Podczas hymnu państwowego wolno siedzieć i jeść.	P	F
3. Dzień Flagi obchodzimy 2 maja.	P	F
4. Hymnem państwowym Polski jest *Rota*.	P	F

3 **Uzupełnij pierwszą zwrotkę hymnu. Wpisz wyrazy z ramki. Dwa wyrazy nie pasują.** ___ / 4 pkt

Szablą wróciła żyjemy dumna zginęła przemoc

1. Jeszcze Polska nie _____ ,
2. Kiedy my _____ .
3. Co nam obca _____ wzięła,
4. _____ odbierzemy.

4 **Połącz dawne słowo z *Mazurka Dąbrowskiego* z jego znaczeniem. Wpisz litery w kratki.** ___ / 4 pkt

1. tarabany
2. jeno
3. pono
4. za twoim przewodem

a) podobno
b) pod twoim dowództwem
c) dawne wojskowe bębny
d) tylko

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Święto Niepodległości w klasie 4: symbole, Mazurek Dąbrowskiego, Rota i klasowe obchody – cykl 5 lekcji z kartami pracy i sprawdzianem, klasa 4

Podgląd pokazał 12 z 48 stron. Pełna wersja: 48 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- plan cyklu i wskazówki dla nauczyciela: jak przygotować i przeprowadzić lekcje oraz jak oceniać
- Lekcja 1 (45 min): Biały orzeł, biel i czerwień, najważniejsza pieśń – co nas łączy? – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta p
- Lekcja 2 (45 min): Jeszcze Polska nie zginęła… – skąd się wzięła nasza najważniejsza pieśń? – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg m
- Lekcja 3 (45 min): Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród – czego Polacy bronili przez 123 lata? – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg min
- Lekcja 4 (45 min): Organizujemy klasowe obchody Święta Niepodległości – program, role i zaproszenie – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, pr
- Lekcja 5 (45 min): Czytamy na głos i próbujemy obchody – próba generalna – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta po minucie) i
- sprawdzian w dwóch grupach (A i B, po 21 pkt) oraz klucz odpowiedzi i zasady oceniania do wszystkich kart.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-jezyk-polski-swieto-niepodleglosci-klasa-4